

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Ülevaade tubakatoodete tarvitamisnäitajatest

Karin Streimann
Tervise edendamise osakond
Tervise Arengu Instituut

Kust saame infot tubakatoodete tarvitamishäitajate kohta?

Noored:

- Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring (HBSC),
- Euroopa kooliõpilaste alkoholi ja narkootikumide kasutamise võrdlusuuring (ESPAD),
- HIV-i teematikaga seotud teadmised, hoiakud ja käitumine Eesti noorte hulgas,
- Riskikäitumise uuring (Politsei- ja Piirivalveamet 2014).

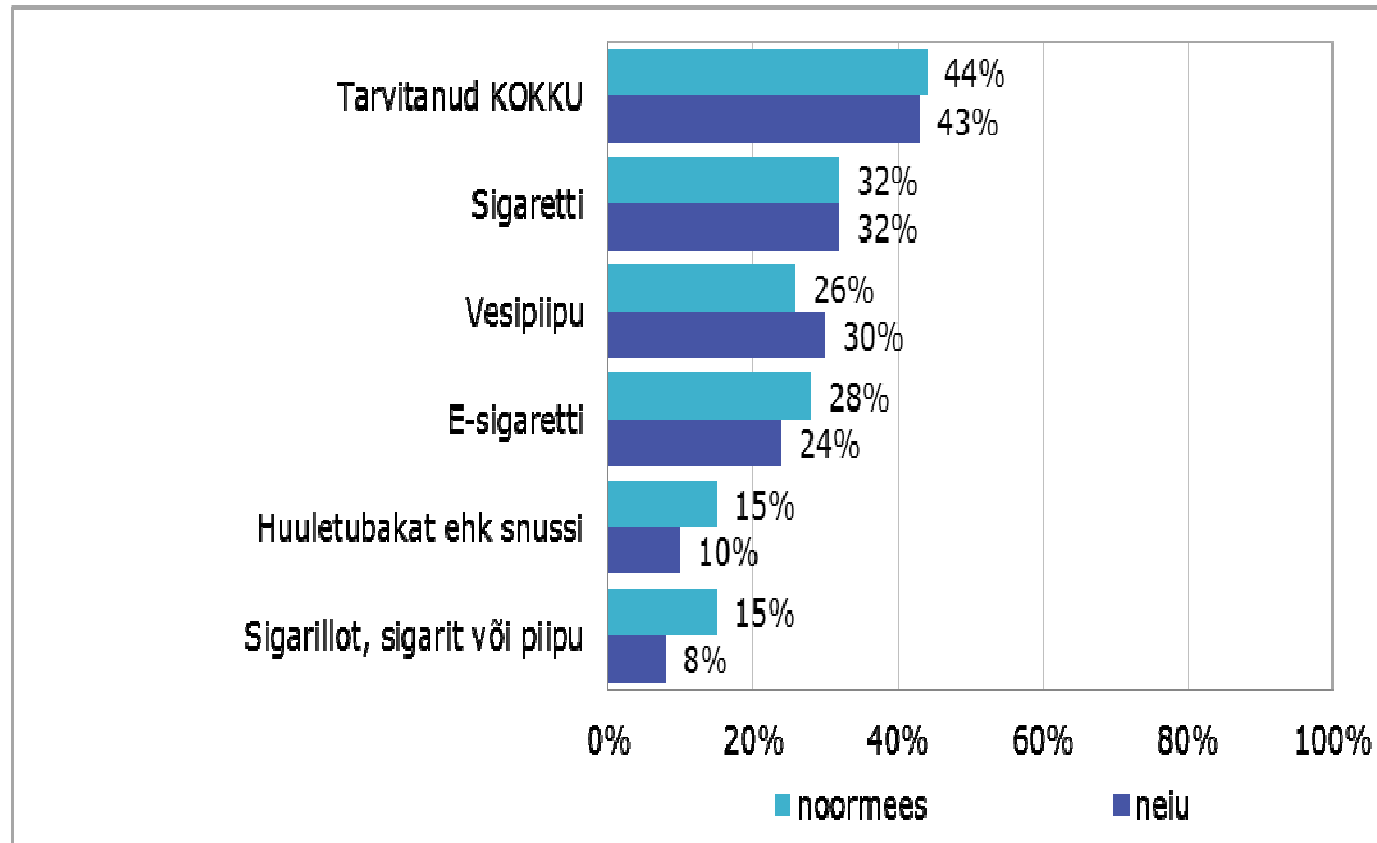

Täiskasvanud:

- Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring (TKU),
- Eesti Terviseuuring (TU),
- Paikkonna tervisemõjurite uuring (2011).

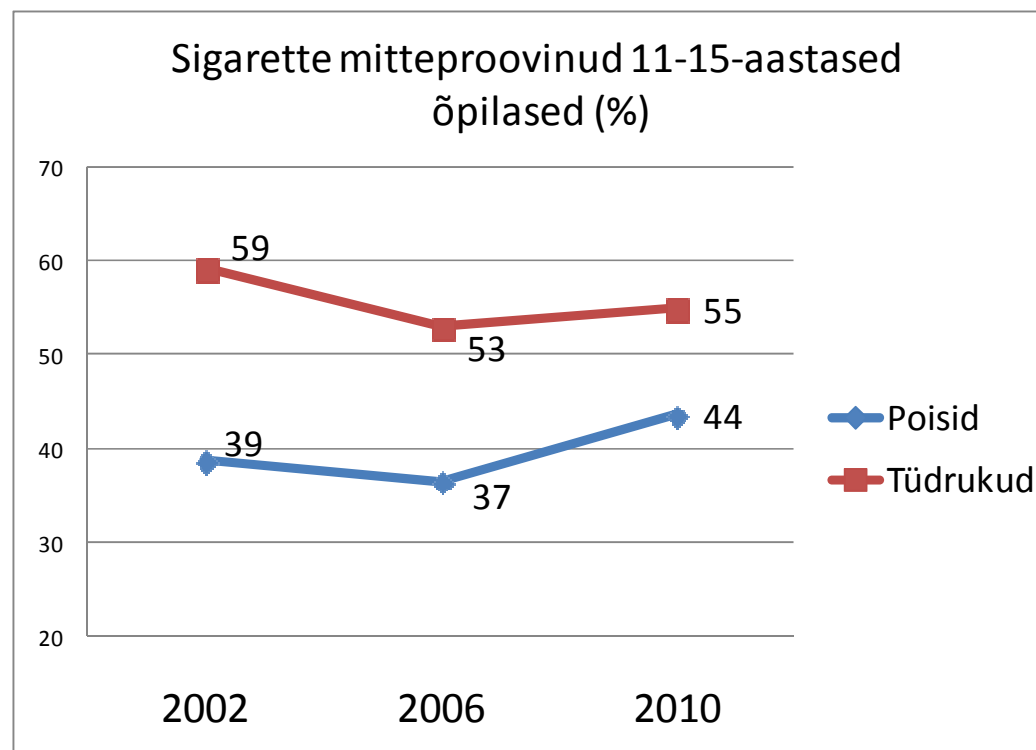
Noored proovivad väga erinevaid tubakatooteid

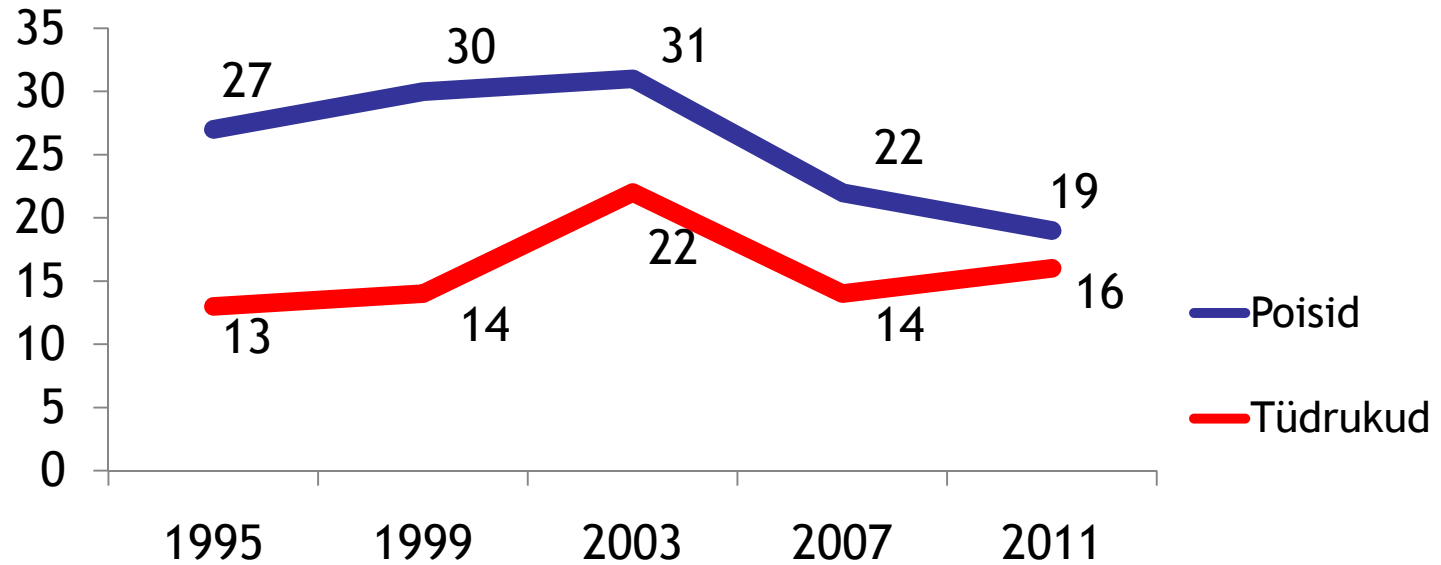
Sigarette hakatakse proovima väga noorelt

- Elu jooksul on suitsu proovinud:
  - 23% 11-aastastest,
  - 56% 13-aastastest,
  - 73% 15-aastastest.
- Õpilaste keskmine vanus esmakordsel suitsetamisel on 11,9 aastat.

Poiste seas on regulaarne suitsetamine vähenenud

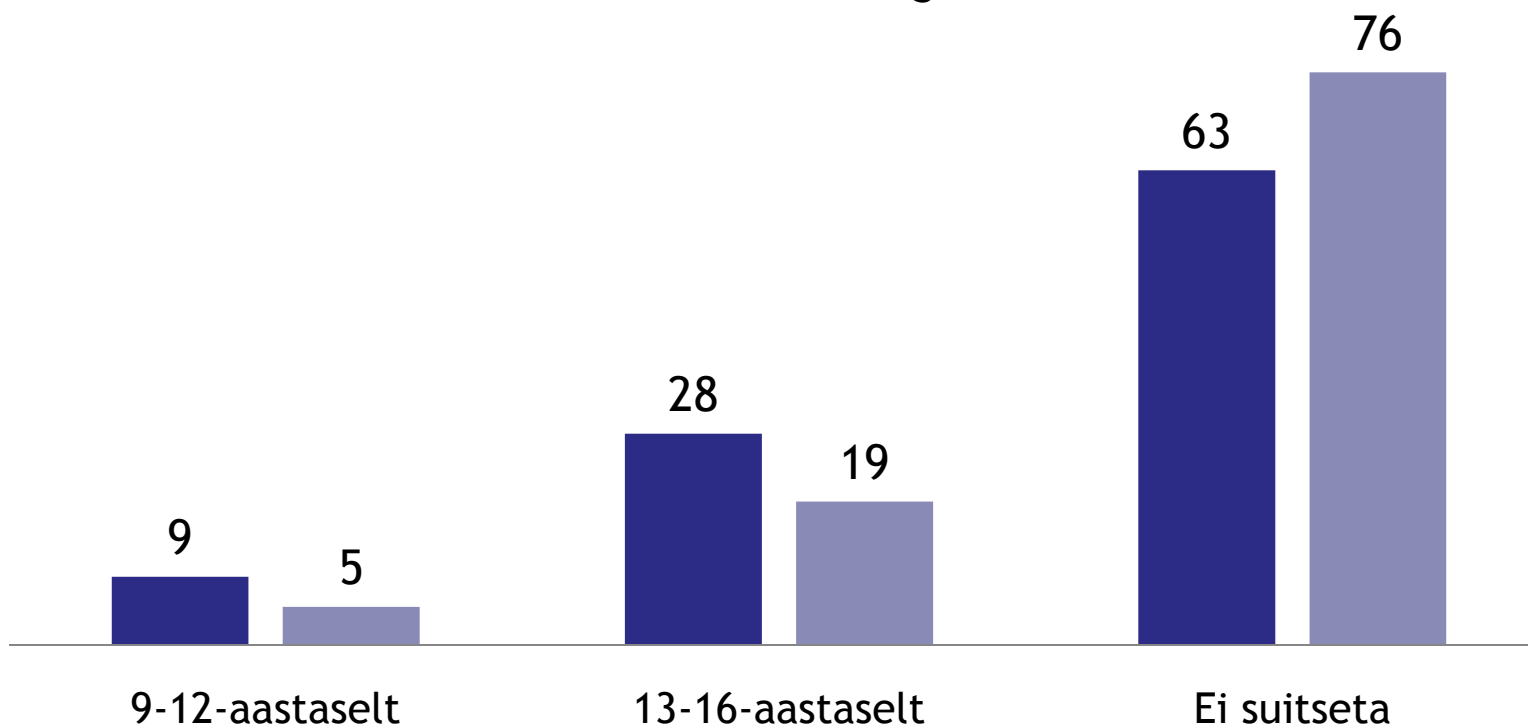
Suitsetanud viimasel kuul iga päev vähemalt 1 sigareti (%)

Vähesed sotsiaalsed oskused on uimastite tarvitamise riskiteguriks

Regulaarse suitsetamisega alustamise vanus vastavalt sotsiaalsete oskuste tasemele (%)

■ Madalad ■ kõrged

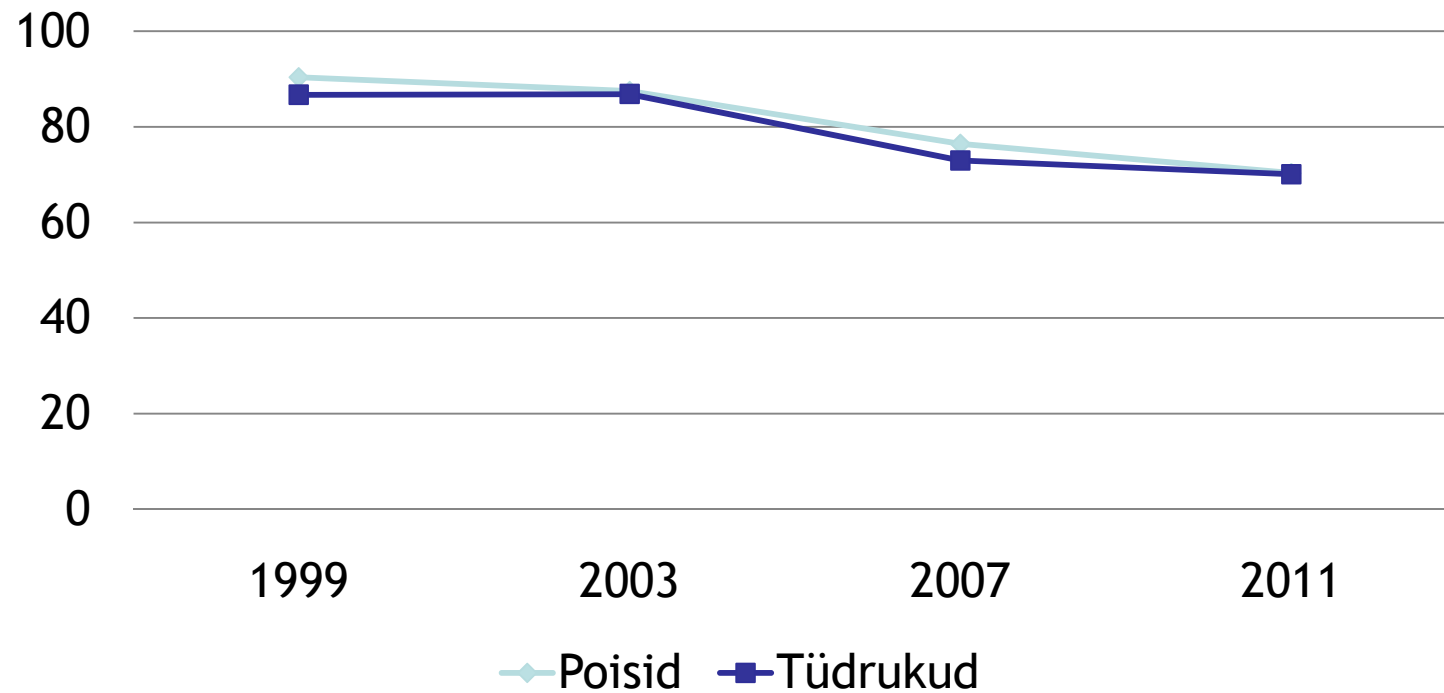

Sigarettide kättesaadavus on noortele vähenenud, kuid siiski lihtne

Sigarettide väga kerge või küllalt kerge kättesaadavus
15-16-aastaste seas (%)

Vesipiip on noorte hulgas populaarne

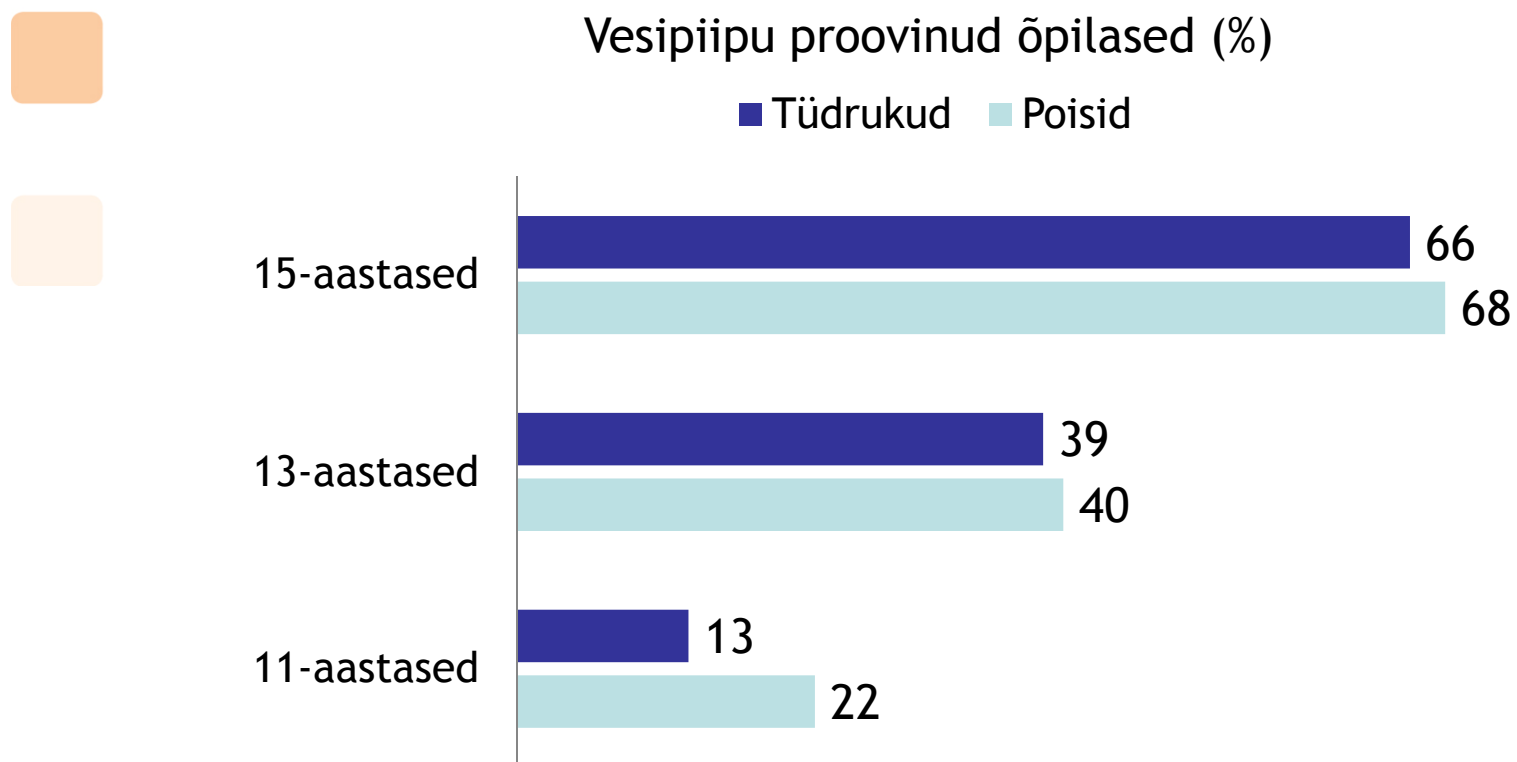

- Vesipiipu on tarvitanud:
  - 2% 4.klassi õpilasi,
  - 10% 6.klassi õpilasi,
  - 30% 8.klassi õpilasi,
  - 76% 12.klassi õpilasi (Riskikäitumise uuring 2014).
- Iganädalaselt tarvitab vesipiipu 3% ning vähem kui korra nädalas 22% 11-15-aastastest õpilastest (HBSC 2010).
- Mõni kord aastas tarvitab vesipiipu 41% 16-24-aastastest noortest (TKU 2012).

Poiste ja tüdrukute vesipiibu suitsetamisel pole erinevusi

Huuletubaka tarvitamine on viimastel aastatel muutunud noorte seas populaarsemaks

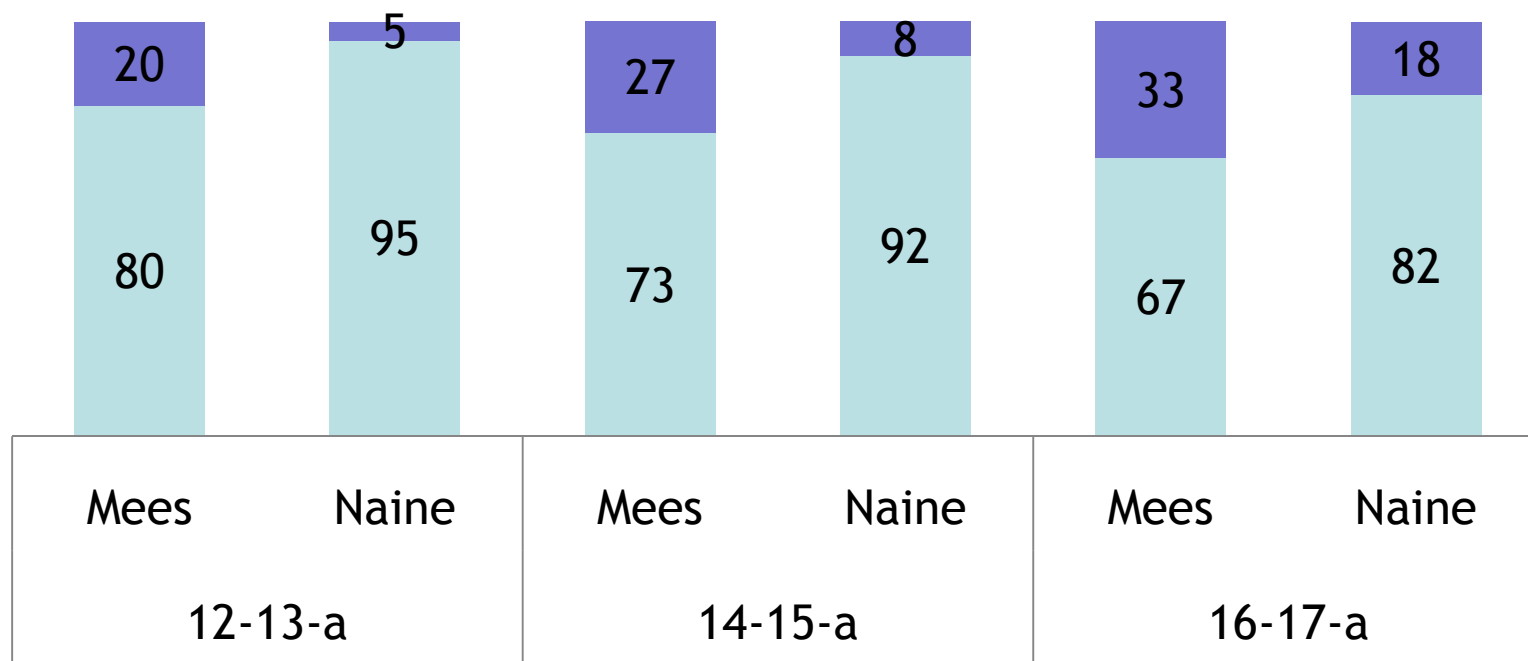
- Huuletubakat on tarvitanud:
  - 2% 6.klassi õpilasi,
  - 12% 8.klassi õpilasi,
  - 38% 12.klassi õpilasi (Riskikäitumise uuring 2014).
- Regulaarseid huuletubaka tarvitajaid on 12-17-aastaste õpilaste seas 2,5% (Energiajookide uuring 2013).

Poisid on oluliselt enam huuletubakat proovinud ja alustavad proovimisega varem

Huuletubakat proovinud soo ja vanuse järgi (%)

■ Ei ■ jah

E-sigareti proovimine on noorte seas sama levinud, kui sigareti ja vesipiibu proovimine

- E-sigaretti on proovinud:
  - 3% 4.klassi õpilastest,
  - 14% 6.klassi õpilastest,
  - 37% 8.klassi õpilastest,
  - 54% 12.klassi õpilastest.

Suitsetamine, alkoholi ja kanepi tarvitamine on seotud

15–16-aastastest kooliõpilastest, kes vastas, et on elu jooksul kanepit tarvitanud:

- 97% oli elu jooksul suitsetanud,
- 99,8% oli elu jooksul alkoholi tarvitanud,
- 96% oli olnud purjus.

Legaalset uimasteid mittetarvitavad noored hakkavad tunduvalt väiksema tõenäosusega tarvitama keelatud uimasteid.

Poiste igapäevasuitsetamine on vähenenud ja tubaka kättesaadavus noortele on raskenenud

- Poisid alustavad suitsu proovimist järjest enam hilisemas eas.
- Igapäevasuitsetajate hulk poiste seas väheneb.
- Tubaka kättesaadavus noortele on vähenenud.

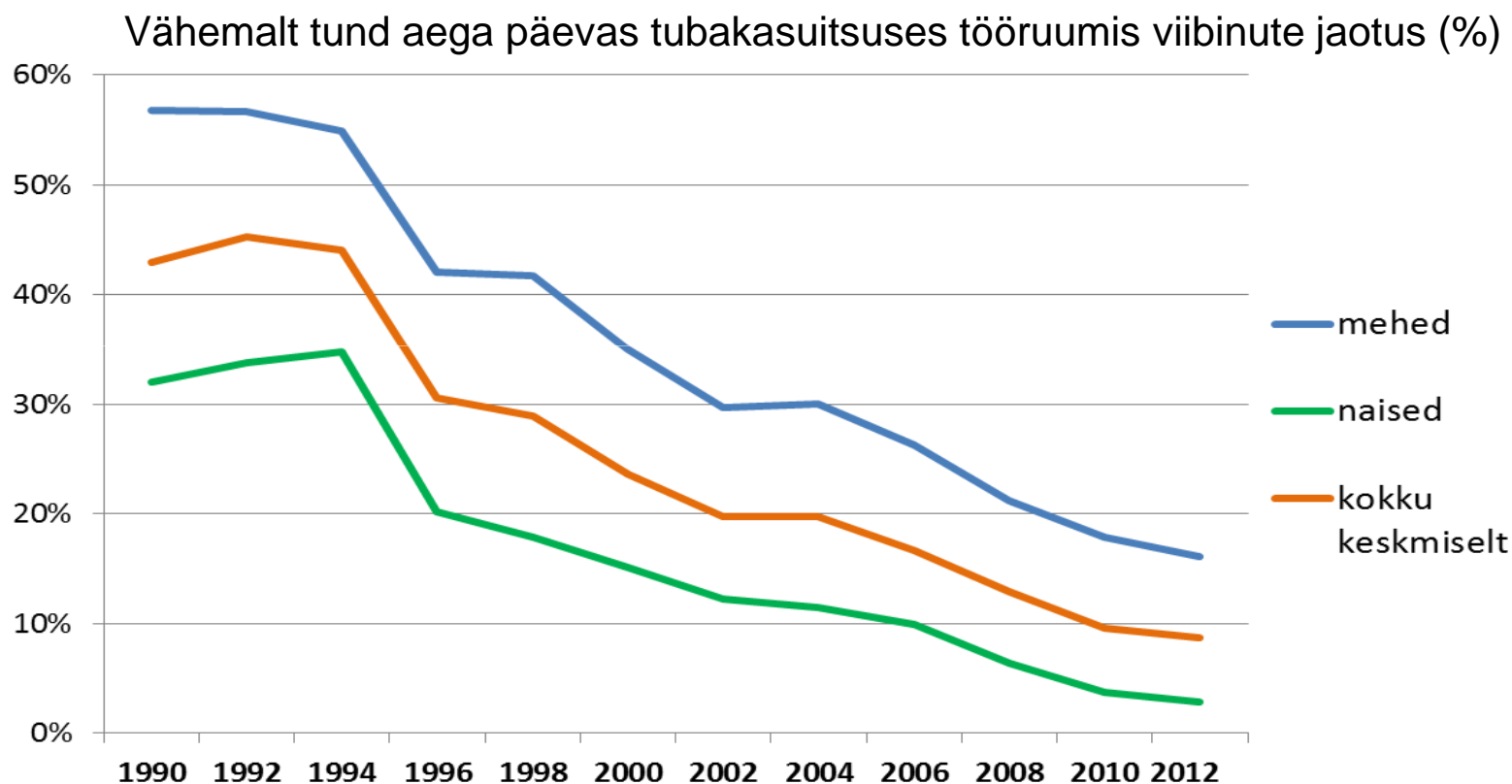
Muret tekitab noorte varajane sigareti ning alternatiivsete tubakatoodete proovimine

- Noored proovivad sigaretti väga noorelt.
- Igapäevasuitsetajate hulk tüdrukute hulgas kasvab.
- Huuletubaka ja e-sigareti tarvitamine on muutunud poiste seas populaarseks.
- Vesipiibu tarvitamine on noorte seas populaarne.

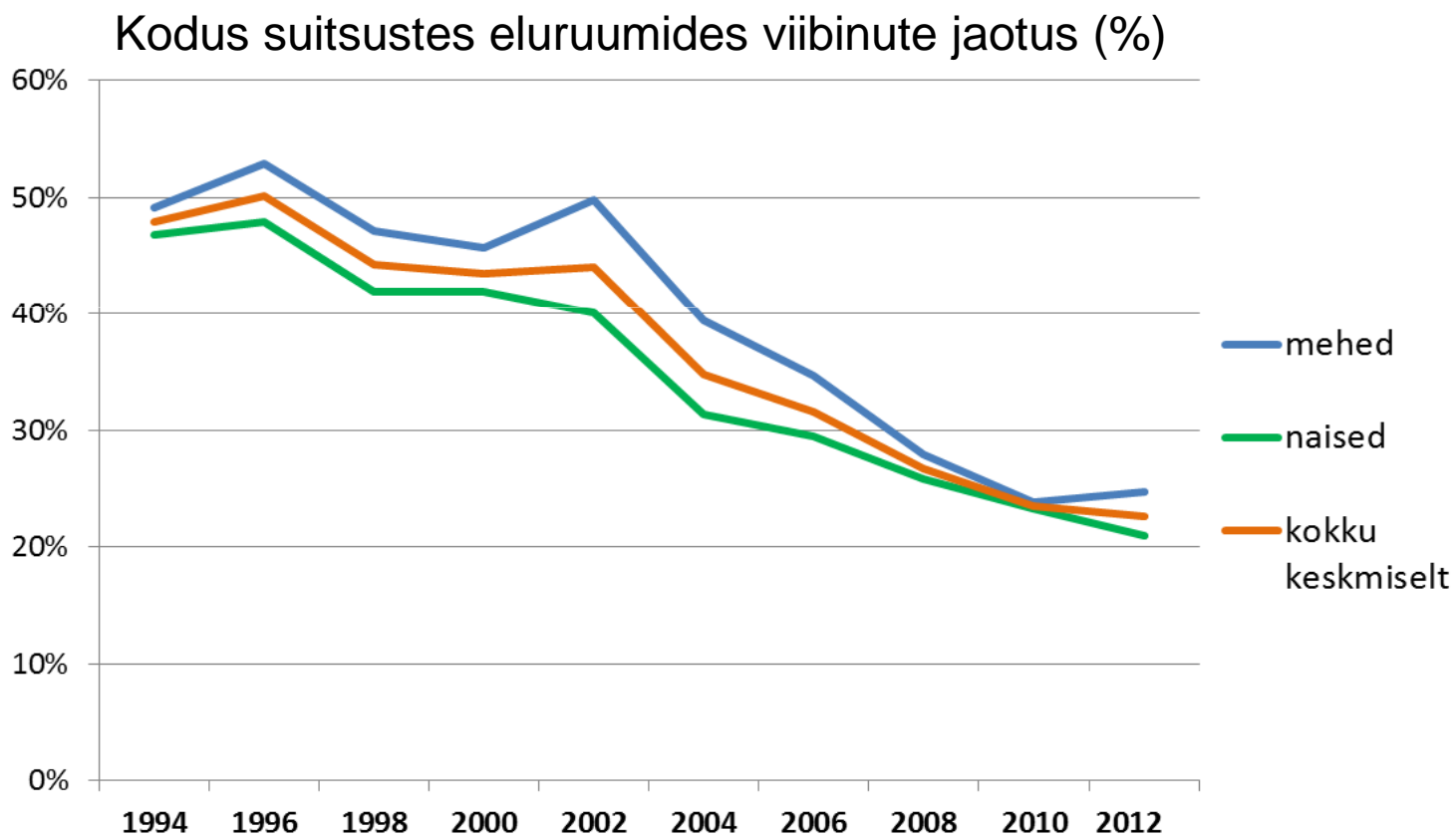

Tubakasuitsuses tööruumis viibib aina vähem inimesi

Vähemalt iga viies inimene on kodus passiivne suitsetaja

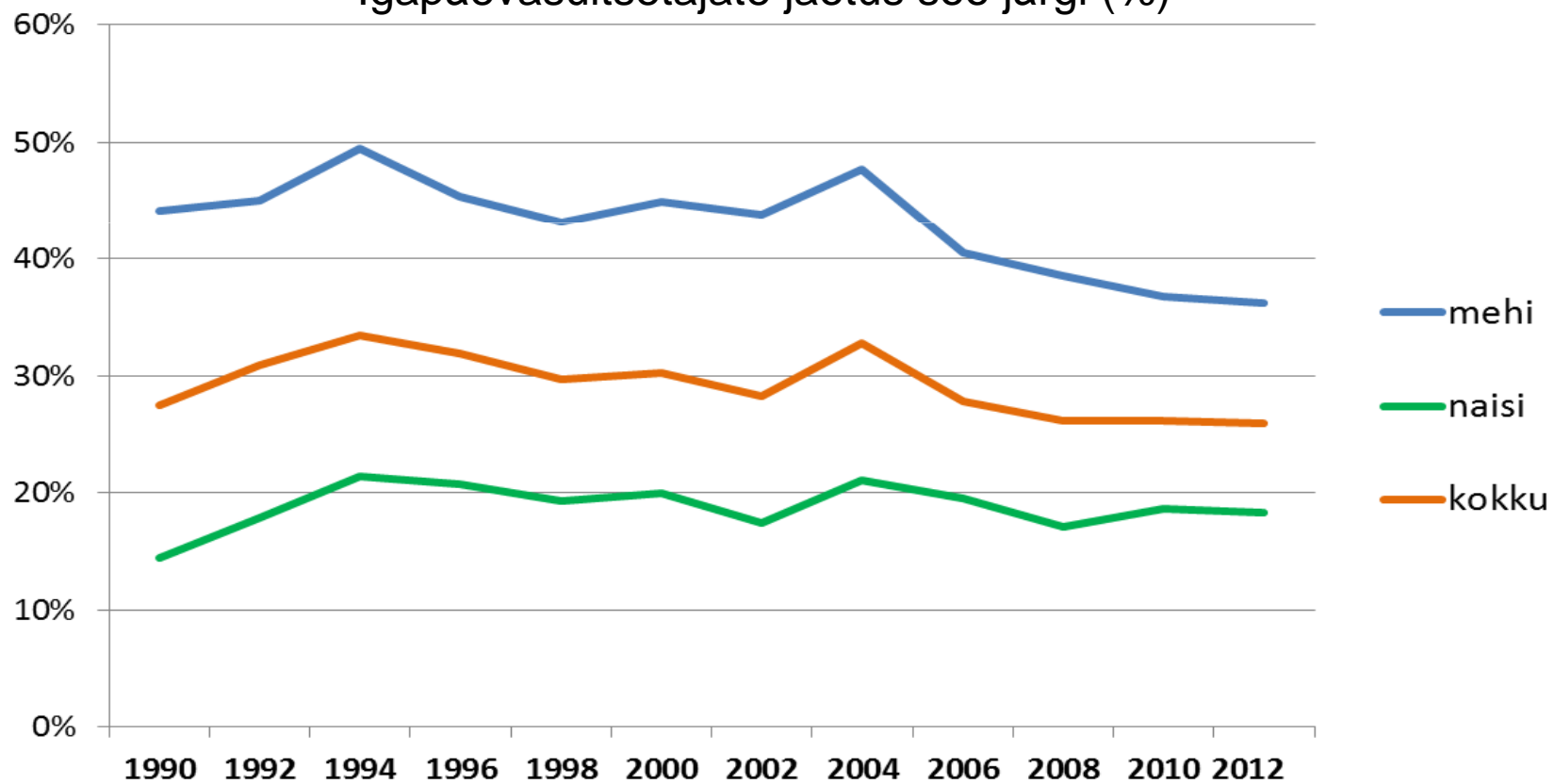

Regulaarsete suitsetajate hulk on püsinud viimased aastad stabiilsena

Igapäevasuitsetajate jaotus soo järgi (%)

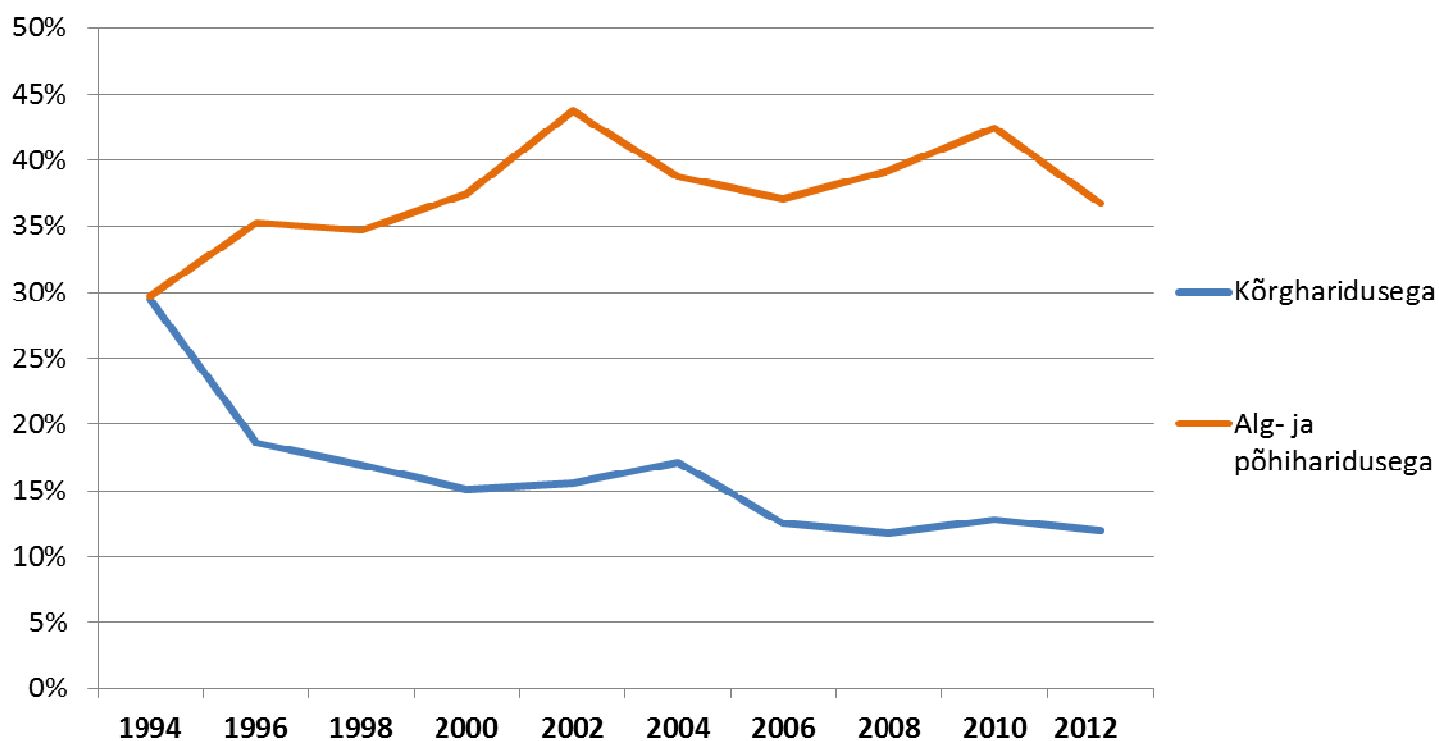

Haridustase mõjutab oluliselt tubakatoodete tarvitamist

Igapäevasuitsetajaid haridustaseme järgi (%)

Enim on igapäevasuitsetajaid Läänemaal, Järvemaal ja Lääne-Virumaal

PTU500: Suitsetamine soo ja maakonna järgi

Maakond: Harju maakond

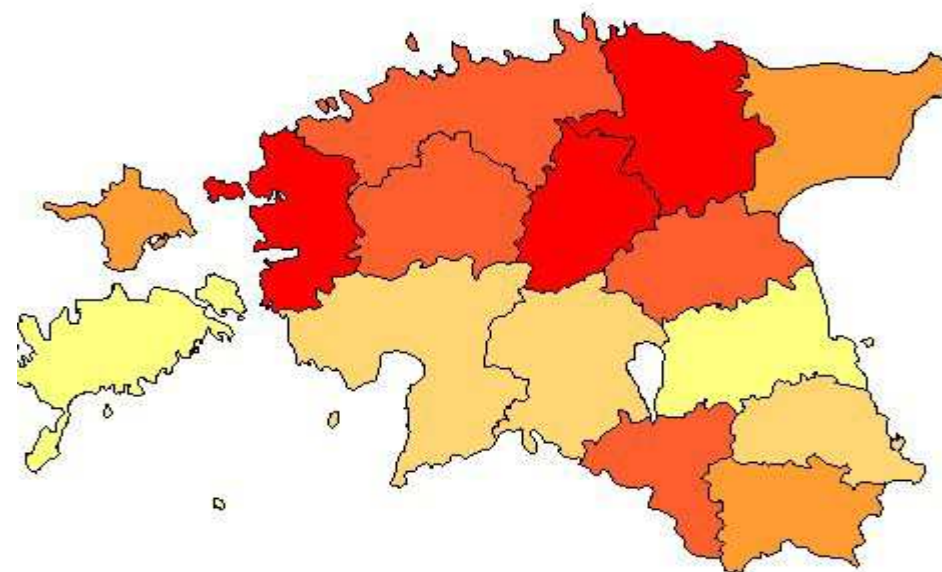
Aasta: 2011

Suitsetajate osakaal: Igapäevasuitsetajad

Sugu: Mehed ja naised

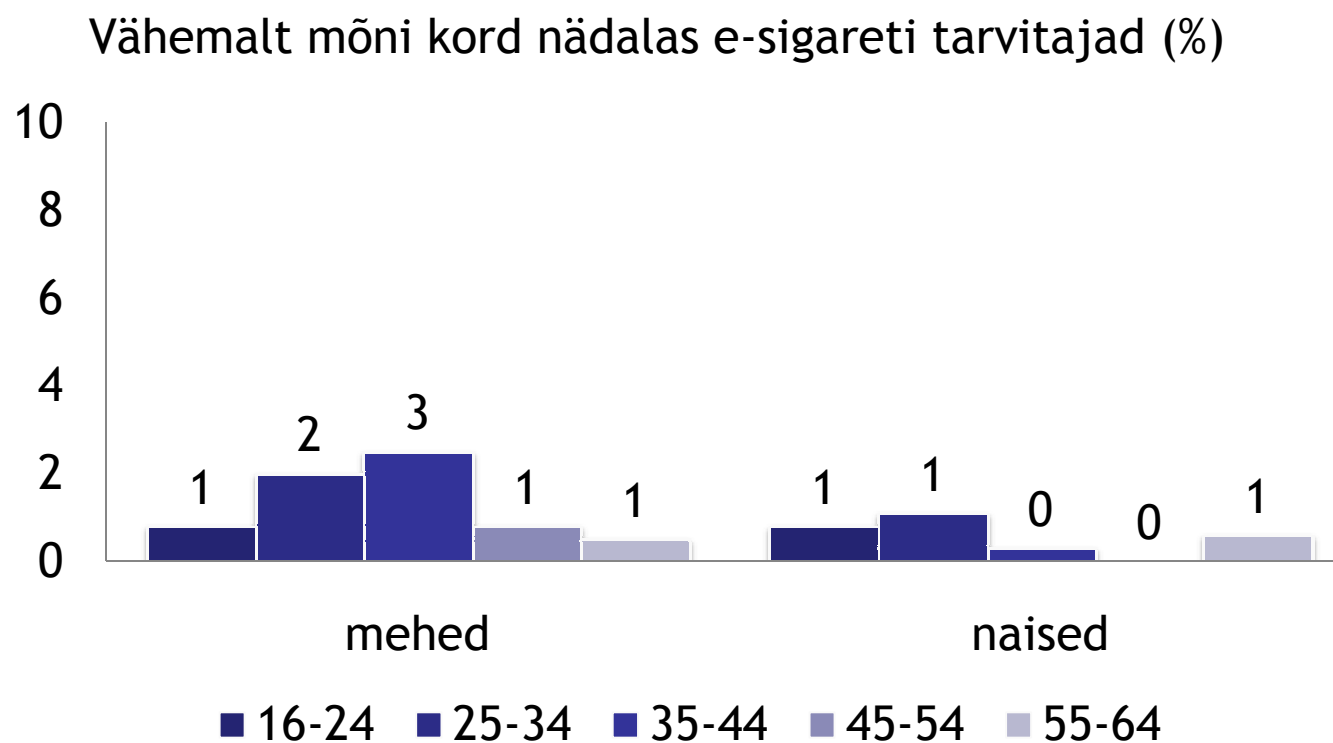
	18,53 -	19,78	(2)
	21,79 -	22,62	(3)
	23,48 -	25,98	(3)
	26,46 -	28,05	(4)
	28,26 -	30,64	(3)

Andmebaas: Tervise Arengu Instituut
Kaardiallikas: Maa-amet

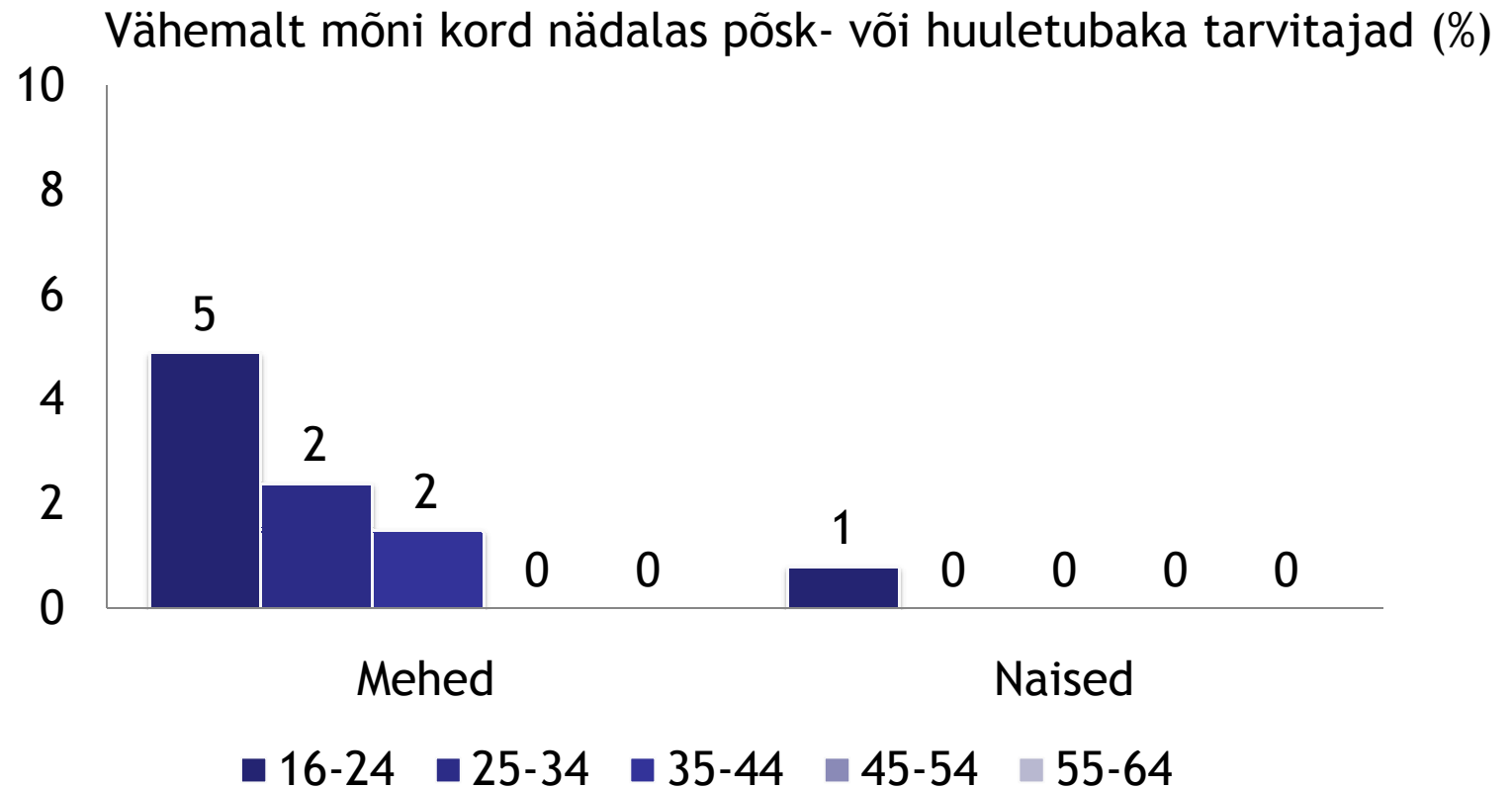
Igapäevasuitsetajad maakonna järgi (%)

Täiskasvanute seas ei olnud e-sigareti tarvitamine 2012 populaarne

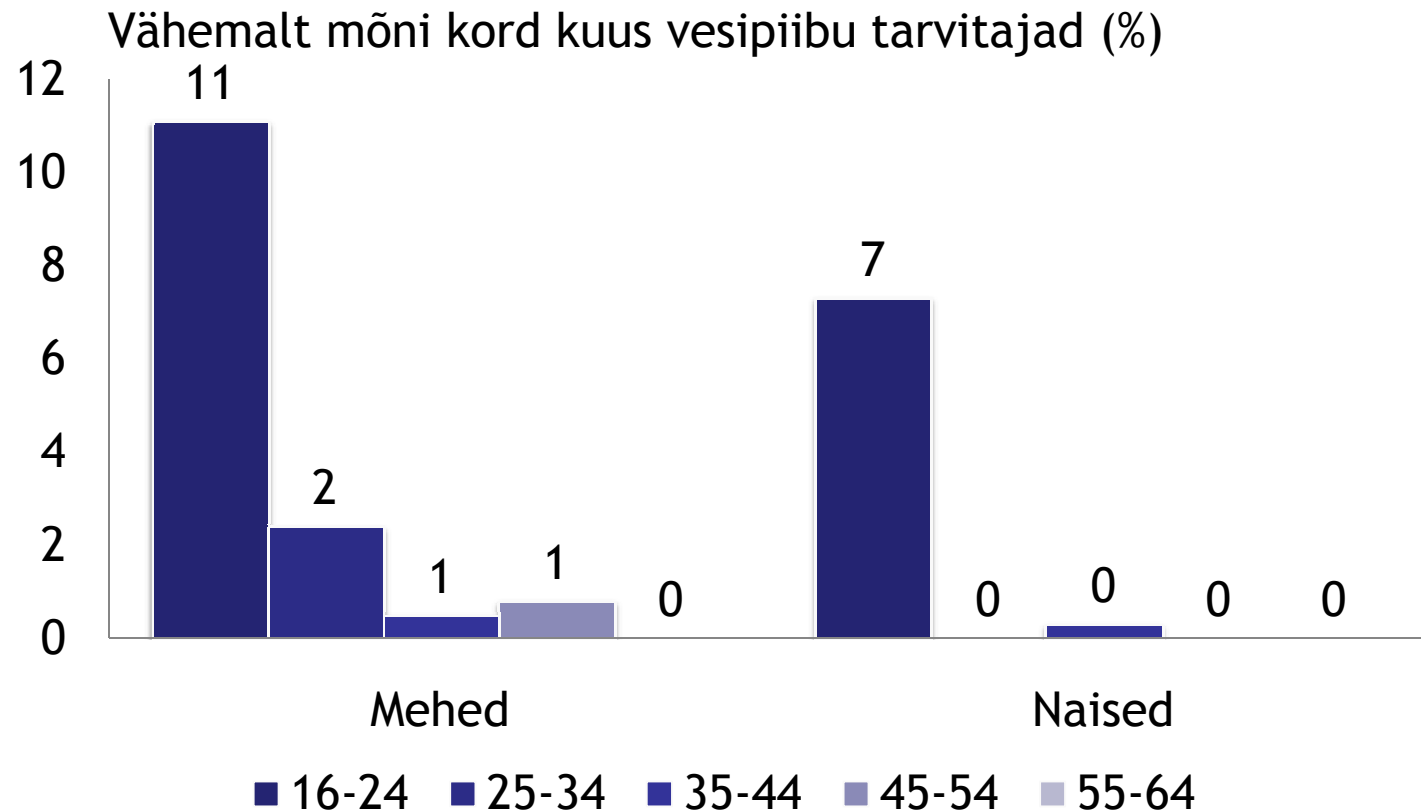

Põsk- ja huuletubaka tarvitamine on levinum nooremate meeste seas

Vesipiibu tarvitamine on populaarsem noorte seas

Tervise Arengu Instituut

National Institute for Health Development

Täna!